

Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu Programu Ochrony Środowiska
dla Gminy Osjaków
na lata 2009-2012

2009

Spis treści

1. Wstęp	4
2. Metodyka sporządzania prognozy oddziaływania projektu gminnego Programu Ochrony Środowiska na środowisko.....	4
3. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
4. Diagnoza stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	9
5. Diagnoza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	18
6. Identyfikacja problemów ochrony środowiska istniejących z punktu widzenia projektowanego dokumentu	19
7. Identyfikacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.....	21
8. Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko	26
8.1. Pozytywne:	30
8.2. Negatywne:.....	32
8.2.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne.....	32
8.2.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	32
8.2.3. Oddziaływanie na gleby.....	33
8.2.4. Oddziaływanie na warunki akustyczne	33
8.2.5. Oddziaływanie na przyrodę i obszary chronione	33
8.2.6. Oddziaływanie na krajobraz.....	33
8.2.7. Oddziaływanie na zabytki.....	34
8.2.8. Oddziaływanie na mieszkańców	34
8.2.9. Odpady.....	34
9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	34

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	35
11. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	35
12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	36
13. Streszczenie.....	37

1. Wstęp

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227) projekt Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przez właściwy organ administracji odbywa się w oparciu o „Prognozę oddziaływania na środowisko”.

Głównym celem dokumentu jest identyfikacja oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska.

Zakres Prognozy zgodny jest z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227), pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi znak PWIS-NS-OZNS-072/152/09 1426 z dnia 28 października 2009r. oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi znak RDOŚ-10-WOOS/6617/1772/09/aj

2. Metodyka sporządzania prognozy oddziaływania projektu gminnego Programu Ochrony Środowiska na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227), zgodnie, z którym:

1. zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzeniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
- informacje o trans granicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

2. określa, analizuje, ocenia:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istotne problemy z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,

3. przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensacje przyrodniczą, negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Kierunki działań poddano analizie oraz odniesiono do zasobów i stanu środowiska na terenie Gminy Osjaków. Na tej podstawie identyfikowano możliwe skutki oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków na lata 2009-2012.

3. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Podstawą opracowania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków ” jest art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 62 poz. 627 ze zmianami), który nakłada na Wójta obowiązek sporządzenia gminnego Programu Ochrony Środowiska. Program opracowany jest na okres 4 lat. Po zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa Łódzkiego Program uchwalany jest przez Radę Gminy, a co dwa lata Wójt sporządza raport z jego realizacji.

Integralną część Programu stanowi Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Osjaków sporządzany na mocy art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 39 poz. 251).

Program wskazuje cele i priorytety ekologiczne, rodzaje i harmonogramy działań proekologicznych oraz środki niezbędne do osiągnięcia zaplanowanych celów.

Rozdział 1 przedstawia uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów krajowych takich jak: Polityka Ekologiczna Państwa, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.

W rozdziale 2 dokonano oceny realizacji poprzedniego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków.

W rozdziale 3 została zawarta ogólna charakterystyka gminy w zakresie demografii i gospodarki.

Rozdział 4 szczegółowo analizuje diagnozę stanu środowiska gminy, tj.: zasoby surowcowe, gleby, wody podziemne i powierzchniowe oraz ich jakość, stan gospodarki wodno – ściekowej, jakość powietrza, możliwość wykorzystania energii odnawialnej. Scharakteryzowano zasoby przyrodnicze, omówiono zagadnienia hałasu, gospodarki odpadami, potencjalnych źródeł awarii przemysłowych, zagadnienia transportu materiałów niebezpiecznych, jak również temat edukacji ekologicznej mieszkańców. Podsumowaniem diagnozy jest analiza SWOT, która pozwoliła wskazać następujące problemy:

- potencjalne zagrożenie gleb erozją wietrzną,
- niezadawalająca jakość wód powierzchniowych,
- słabo rozbudowana sieć kanalizacji sanitarnej,
- degradacja krajobrazu (zaśmiecanie i tworzenie dzikich wysypisk),
- brak monitoringu emisji pól elektromagnetycznych,
- brak instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,

- niewystarczająco rozwinięty system selektywnej zbiórki odpadów,
- zły stan nawierzchni drogowych,
- brak monitoringu ruchu drogowego i kolejowego,
- niezadawalający stan świadomości ekologicznej skutkujący nielegalnym zagospodarowaniem odpadów (dzikie wysypiska),
- brak utwardzonych dróg w niektórych częściach gminy,
- zbyt mała popularyzacja wiedzy ekologicznej wśród grup dorosłych społeczeństwa.

Dla realizacji wyznaczonych celów określono priorytety i działania według których określone będą zadania do zrealizowania.

Stąd cele główne to:

- Ochrona i poprawa stanu środowiska
- Przeciwdziałanie zagrożeniom pochodzenia antropogenicznego.

W ramach ich realizacji wyznaczono następujące priorytety:

CEL PODSTAWOWY :

Ochrona i poprawa stanu środowiska

- Priorytet 1 Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody, energii
- Priorytet 2 Poprawa jakości i ochrona wód powierzchniowych i podziemnych
- Priorytet 3 Poprawa i utrzymanie jakości powietrza z ochroną przed hałasem
- Priorytet 4 Racjonalna gospodarka odpadami
- Priorytet 5 Ochrona powierzchni ziemi i gleb
- Priorytet 6 Ochrona istniejących zasobów przyrodniczych i krajobrazowych
- Priorytet 7 Wykształcenie w społeczności lokalnej nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia odpowiedzialności za stan i ochronę środowiska

CEL UZUPEŁNIAJĄCY:

Przeciwdziałanie zagrożeniom pochodzenia antropogenicznego

- Priorytet 8 Zminimalizowanie występowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska
- Priorytet 9 Kontrola źródeł emisji promieniowania elektromagnetycznego

Poszczególne priorytety zawierają działania i ogólny opis.

Przedstawione zostały działania oraz zadania do realizacji o charakterze ekologicznym, niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych priorytetów i celów ekologicznych.

Poszczególne priorytety zawierają działania i ogólny opis.

Przedstawione zostały działania oraz zadania do realizacji o charakterze ekologicznym, niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych priorytetów i celów ekologicznych.

Zadania do realizacji w latach 2009-2012:

Działanie	Zadanie
<i>Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowej</i>	Bieżące remonty i modernizacja istniejących wodociągów
<i>Zmniejszenie strat energii, zwłaszcza w systemach przesyłowych, poprawa parametrów energetycznych budynków oraz podnoszenie sprawności wytwarzania energii</i>	Stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie
	Modernizacja oświetlenia ulicznego
<i>Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej</i>	Określenie potencjału technicznego i ekonomicznego energii odnawialnej
	Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej z alternatywnych źródeł
	Zastępowanie węgla bardziej ekologicznymi nośnikami energii
<i>Uporządkowanie gospodarki ściekowej</i>	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Osjaków, Felinów, Zofia
	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie
	Bieżące remonty istniejącej sieci kanalizacyjnej
<i>Poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych</i>	Bieżąca modernizacja stacji uzdatniania wody
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Osjakowie
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Chorzynie
<i>Ochrona przed wylewem wód</i>	Budowa zbiornika retencyjnego
	Bieżące remonty systemu melioracyjnego
<i>Bieżąca modernizacja dróg</i>	Przebudowa drogi w Felinowie
	Przebudowa drogi w m. Drobnice
	Przebudowa drogi Skaleniec – Walków
	Przebudowa drogi Dąbrowa – Kolonia Nowiny
	Przebudowa drogi Chorzyna – Krzętle
	Przebudowa drogi Kuźnica Ługowska – Kuszyna
	Przebudowa drogi w m. Chorzyna
	Przebudowa drogi w m. Osjaków
	Przebudowa drogi Czernice – Mrowiny – droga krajowa nr 8
	Przebudowa drogi Dębina – Skaleniec – Walków
Bieżące remonty dróg	
<i>Wsparcie budowy infrastruktury rowerowej</i>	Budowa ścieżek rowerowych
<i>Zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego w przemyśle i gospodarce komunalnej</i>	Rozbudowa sieci gazowej
<i>Monitoring hałasu</i>	Wprowadzenie do miejskich planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych tam gdzie przeznaczony jest ekwiwalentny poziom hałasu w porze nocnej 5dB
<i>Zapobieganie dewastacji i degradacji gleby</i>	Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo
	Wspieranie i promowanie rolnictwa ekologicznego
	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych
<i>Rekultywacja terenów zdegradowanych</i>	Rekultywacja „dzikich wysypisk”
	Likwidacja mogiłnika w m. Chorzyna

<i>Ochrona zieleni miejskiej</i>	Prace pielęgnacyjne
	Zachowanie tradycyjnych zadrzewień śródpolnych wraz z występującą florą na terenach wykorzystywanych rolniczo
	Dosadzanie drzew i krzewów
	Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych
	Lokalizacja zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego
<i>Ochrona zasobów leśnych</i>	Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo
	Tworzenie spójnych kompleksów leśnych
	Zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków
	Zapewnienie lasom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno – leśnej i ochronie krajobrazu
	Stały monitoring obszarów leśnych w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)
<i>Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego</i>	Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych
	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu
<i>Edukacja ekologiczna w szkolnictwie</i>	Organizowanie i współorganizowanie konkursów
	Współorganizowanie festynów
	Coroczna akcja sprzątnięcia świata i wywozu odpadów komunalnych
<i>Edukacja ekologiczna dorosłych</i>	Wydawanie materiałów informacyjnych z zakresu stanu i ochrony środowiska
	Szkolenia rolników
<i>Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i materiałów niebezpiecznych</i>	Przeprowadzanie szkoleń i ćwiczeń w celu doskonalenia systemu ratowniczo – gaśniczego
<i>Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych</i>	Wprowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych
	Lokalizacja nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne na terenach niskokonfliktowych

Rozdział 7 omawia zagadnienia związane z finansowaniem zadań w zakresie ochrony środowiska. Opisano szacunkowe koszty związane z realizacją Programu oraz wskazano możliwości pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań.

Rozdział 8 przedstawia metody wdrażania i monitoringu Programu oraz zarządzania nim za pomocą instrumentów prawnych, strukturalnych, społecznych i finansowych.

4. Diagnoza stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki geologiczne teren gminy Osjaków znajduje się w części zachodniej Niecki Łódzkiej zbudowanej z utworów górnej kredy, na których zalegają różnej miąższości utwory czwartorzędowe z plejstocenu i holocenu.

Na omawianym terenie utwory górnej kredy reprezentowane są przez margle piaszczyste, wapienie i gezy, na których zalegają utwory czwartorzędowe o miąższości do kilkudziesięciu metrów. Utwory czwartorzędowe reprezentowane są przez osady plejstocenu i holocenu. Osady plejstocenu powstały w czasie zlodowacenia środkowopolskiego (Stadiał Warty). Na podstawie przeprowadzonych prac i badań stwierdzono, że utwory z plejstocenu reprezentowane są przez utwory morenowe gliny zwałowej wykształcone w postaci gliny piaszczystej. Utwory holocenu, reprezentowane są przez osady rzeczne wykształcone w postaci piasków pylastych, drobnych, średnich i grubych oraz namułów organicznych piaszczystych i torfów.¹

Na terenie gminy zdecydowanie przeważają grunty niskich klas bonitacyjnych (V i VI klasy), wykształcone na podłożu piaszczystym. Należą głównie do typów gleb bielcowych i pseudobielcowych miejscami czarnych ziem zdegradowanych i gleb szarych. Są to gleby piaskowe, o składzie mechanicznym piasków słabogliniastych przechodzących w piaski luźne, na ogół zbyt suche, ubogie w składniki pokarmowe. Ich wartość rolnicza jest dość słaba, należą do kompleksów żytnich słabych i najslabszych (żytnio-łubinowego), lokalnie tylko żytniego dobrego. W warunkach gminy najcenniejsze dla rolniczej przestrzeni produkcyjnej są gleby o bonitacji IIIa i IVa. Są to grunty pozostające w uprawie rolnej zaliczane do kompleksów uprawowych pszennych, żytnich dobrych i fragmentarycznie bardzo dobrych. Gleby te według klasyfikacji zaliczane są do klas wysokich. Na terenie gminy są to najwyższe klasy bonitacyjne chronione przed zmianą użytkowania i przeznaczanie ich na inne cele niż rolnicze powinno być bardzo rozważne, a przede wszystkim racjonalne. Są to gleby żyzne, strukturalne z właściwymi stosunkami wodnymi.

W dolinach rzek, okolicach cieków oraz w obniżeniach terenu występują użytki zielone, trwałe jako łąki i pastwiska kompleksu średniego i słabego na glebach głównie murszowatych i czarnoziemnych o wysokim stopniu uwilgocenia.²

W gminie udokumentowano jedno złożo kruszywa naturalnego „DROBNICE” w miejscowości Drobnice. Rejon znajduje się w południowej części gminy Osjaków na gruntach wsi Drobnice. Obejmuje swoim zasięgiem powierzchnię dwóch działek 2011 i 2012/1.

Teren złoża sąsiaduje głównie z gruntami rolnymi. Rodzaj i jakość kopaliny występującej w złożu określono na podstawie badań laboratoryjnych. Złożo „Drobnice” należy do złóż piaskowych. Surowiec pod względem granulometrycznym jest dość

¹ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Osjaków na lata 2007-2013

² Program Ochrony Środowiska Gminy Osjaków 2005

zróznicowany. Dominującymi frakcjami są frakcje 0,25-0,5 mm i 0,5 – 1,0 mm. Następną jest frakcja 0,1250-0,25 mm. Te trzy frakcje wyraźnie przemawiają w składzie granulometrycznym.

Rzędne powierzchni złoza zawierają się między wartością 194,80 m n.p.m. a wartością 199,2 m n.p.m. Tak więc maksymalne deniwelacje dochodzą do około 4,4 m dotyczy to części złoza poza wyrobiskiem.

Dość znaczna część powierzchni złoza (ponad 50 %) zajęta jest przez wyrobiska poeksplatacyjne. Rzędne dna wyrobiska czyli powierzchni złoza w tej części wynoszą od 181,1 m n.p.m. do 186,9 m n.p.m.

W rejonie złoza utwory zalegające na powierzchni to osady plejstoceny, zarówno lodowcowe jak i wodnolodowcowe. Obszar złoza leży w zasięgu występowania piasków i żwirów wodnolodowcowych.

Gmina Osjaków zlokalizowana jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 326 (Zbiornik Częstochowa E)

W budowie geologicznej zbiornika wyróżniane są dwa piętra: dolne, paleozoiczne piętro strukturalne oraz górne tworzące monoklinalną pokrywę utworów mezozoicznych. Wychodnie jurajskich skał węglanowych (wapienie skaliste, płytowe, kredowate, margliste oraz margle) odsłaniają się na powierzchni pasem o szerokości 13–27 km, a ich miąższość rośnie od kilkudziesięciu metrów w rejonie kuesty do kilkuset na wschodzie. Węglanowy kompleks malmu spoczywa na ilastych utworach doggeru, a zapada pod kredowe piaskowce, opoki i margle. Utwory neogenu są reprezentowane przez osady miocenu i pliocenu (piaski, gliny, ility, mułki, mułowce, węgle brunatne oraz rumosz skał mezozoicznych i gliny zwietrzelinowe). Osady plejstocenu tworzą głównie piaski (od drobno- do gruboziarnistych) i gliny zwałowe zlodowacenia południowo-, środkowo- i północnopolskiego, o miąższości 10–20 m, a w dolinach kopalnych 30–50 m.

Wody podziemne występują w dwóch piętrach: czwartorzędowym i górnourajskim. Utworami wodonośnymi w kompleksie czwartorzędowym są piaski i żwiry mające istotniejsze znaczenie w dolinach większych rzek, gdzie ich ogólna miąższość osiąga kilkadziesiąt metrów. Poziom czwartorzędowy jest zasilany przez infiltrację opadów atmosferycznych lub boczny kontakt z wodami górnourajskiego poziomu wodonośnego. W utworach malmu wyróżnia się trzy główne kompleksy. Słabo przepuszczalny kompleks dolny o miąższości 30–50 m tworzą głównie skalne wapienie i margle. Kompleks środkowy o miąższości 90–250 m stanowią wapienie skaliste i płytowe, a także margliste oraz margle. Kompleks górny ma miąższość 20–60 m i jest zbudowany ze słabo przepuszczalnych i

częściowo przepuszczalnych margli i wapieni marglistych oraz wapieni płytowych. Górnojurajski poziom wodonośny jest zasilany bezpośrednio przez szczeliny na wychodniach albo infiltrację poprzez utwory neogenu do wapieni. Monoklinalny układ warstw powoduje drenaż wód podziemnych w kierunku północno-wschodnim prawie z całego obszaru Wyżyny. Jedynie wąski pas wychodni o szerokości 2–3 km przylegających do kuesty górnojurajskiej jest drenowany w kierunku zachodnim. Dużą rolę w kontaktowaniu się wód różnych pięter odgrywają uskoki, ułatwiając lub ekranując przepływ wód podziemnych.³

GZWP występuje w obrębie Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 77, 95 i 96, których cechami szczególnymi są:

- znacznie zaburzone stosunki wodne przez odwodnienie kopalń węgla brunatnego w rejonie Bełchatowa,
- występowanie na powierzchni odkrytych, szczelinowo-krasowych poziomów wodonośnych stwarza zagrożenie ich jakości.

Podstawowym sposobem użytkowania zasobów wodnych jest pobór wody na cele komunalne i przemysłowe. W ostatnim okresie następuje wzrost zużycia wody na nierolnicze cele produkcyjne.

Przyczyną tego jest:

- wprowadzenie zasad racjonalnego użytkowania,
- podłączenie zakładów do sieci wodociągowej,

Mieszkańcy Gminy Osjaków są zaopatrywani w wodę z istniejących wodociągów komunalnych na terenie gminy z ujęciami wody w Osjakowie, Chorzynie i Drobnicach.

W największym wodociągu komunalnym „Osjaków” woda jest pobierana na terenie SUW w Osjakowie z utworów górnej jury o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” decyzją dnia 06.08.1999r. wydaną przez Starostwo Powiatowe w Wieluniu (znak: RS.6211-6/99) na poziomie $Q_{\text{hmax}} = 89,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=10 \text{ m}$. Pozwolenie wodnoprawne jest aktualne do 31.07.2009r. Woda jest podawana do sieci wodociągowej po uzdatnianiu. Wodociąg zaopatruje zasadniczo w wodę mieszkańców wsi Osjaków, Felinów, Dębina, Walków, Nowa Wieś, Józefina, Stanisławów, Czernice, Jasień, Dolina Czernicka, Kolonia Dąbrowice, Borki Walkowskie.

3

http://www.geologos.com.pl/geologos10/Geologos_10_Kaczorowski_Mizera_Malina_Rychlinski_Janczarek_Pacholewski.pdf

W wodociągu komunalnym „Chorzyna” woda jest pobierana na terenie SUW w Chorzyźnie z utworów jurajskich o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” decyzją z dnia 03.06.2002r. wydaną przez Starostę Wieluńskiego (znak: RS.6223-07/02) na poziomie $Q_{hmax} = 27,9 \text{ m}^3/\text{h}$, pozwolenie wodnoprawne jest aktualne do 31.05.2012r. oraz decyzją z dnia 10.12.2005r. (znak: 6223-25/07) na poziomie $Q_{hmax} = 27,9 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji 0,20m; pozwolenie wodnoprawne jest aktualne do 31.12.2017r. Woda jest podawana do sieci wodociągowej po uzdatnianiu. Wodociąg zaopatruje zasadniczo w wodę mieszkańców wsi Chorzyzna, Kuźnica Ługowska, Kuźnica Strobińska, Krzętle, Zofia, Gabrielów.

Natomiast w wodociągu komunalnym „Drobnice” woda jest pobierana na terenie SUW w Drobnicach z utworów górnej jury o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” decyzją z dnia 03.06.2002r. wydaną przez Starostę Wieluńskiego (znak: RS.6223-06/02) na poziomie $Q_{hmax} = 14,1 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $s=5,5 \text{ m}$. Pozwolenie wodnoprawne jest aktualne do 31.05.2012r. Woda jest podawana do sieci wodociągowej po uzdatnianiu. Wodociąg zaopatruje zasadniczo w wodę tylko mieszkańców wsi Drobnice,⁴ Kolonia Raducka, Raducki Folwark, Raduczyc.

Podstawowy układ hydrograficzny gminy tworzą rzeka Warta oraz jej prawobrzeżny dopływ Wierznica. Ze względu na znaczną czystość wód rzeki Wierznicy naturalny charakter doliny i koryta została uznana za użytek ekologiczny.

Obszar gminy należy prawie w całości do zlewni rzeki Warty. Jedynie fragmenty gminy na zachodzie należą do zlewni rzeki Oleśnicy oraz w minimalnym stopniu od północnego wschodu skrawek gminy obejmuje zlewnia rzeki Niecieczy. Obie te zlewnie stanowią obszar deficytu wód powierzchniowych dla rolnictwa. W zlewni Oleśnicy zaspokajanie potrzeb jest na poziomie 97 % zaś w zlewni Niecieczy na poziomie 47 %. Teren odwadniany jest głównie przez rzekę Wartę i jej prawobrzeżny dopływ rzekę Wierznice oraz liczne sieci cieków i rowów. Obniżenia terenowe o utrudnionych warunkach odpływu powierzchniowego i słabej przepuszczalności gruntów odwadniane są miejscami sztucznie, poprzez system rowów melioracyjnych (102,16 km – aktualny stan). Znaczna część wód opadowych infiltruje też w głąb piaszczystych utworów przepuszczalnych i jest drenowana ku dolinie Warty.

Teren gminy jest ubogi w naturalne zbiorniki i oczka wodne, wypełniające zagłębienia terenu. Najwięcej z nich znajduje się w dolinie rzeki Warty i rzeki Wierznicy. Ważnym zadaniem w ramach zrównoważonego rozwoju gminy powinno być utrzymywanie poziomów wód i niedopuszczenie do wysuszenia zbiorników powierzchniowych.

⁴ Program Ochrony Środowiska Gminy Osjaków 2005

Małe zbiorniki wodne na terenie Gminy nie mają większego znaczenia w oddziaływaniu na ogólne stosunki wodne. Najczęściej są to zbiorniki niezagospodarowane, w których od dłuższego czasu nie była dokonywana żadna renowacja. Większość z nich nie jest wykorzystywana ani do celów hodowlanych, turystycznych, czy też przeciwpożarowych.

Na obszarze gminy szata roślinna jest zróżnicowana pod względem jakości, intensywności i rangi. Największymi skupiskami zieleni wysokiej są lasy, lesistość gminy wynosi ok. 35%. Kompleksy leśne z dominującą sosną koncentrują się w południowej, zachodniej i północnej części gminy. Krajobraz gminy, oprócz lasów, charakteryzuje się występowaniem obszarów pól uprawnych poprzecinanych kępami śródpolnych zadrzewień i pasmami drzew przydrożnych. Cenną grupę roślinności stanowią zbiorowiska roślinności źródłiskowej, wodnej, bagiennej i łąkowej towarzyszącej strugom, rowom i rzekom. Dominują tu siedliska łąkowe i z olszą, wierzbą i topolą oraz rozległe obszary łąk poprzątkane kępami zieleni krzewiastej.

Szczególny charakter pod względem intensywności szaty roślinnej mają:

- Dolina Warty stanowiąca kompleks leśno – łąkowy. Jest ona ciekawym obiektem krajobrazowym spełniającą również istotną rolę retencyjną oraz ostoi ptactwa i zwierząt,
- Dolina Wierznicy, na terenie której występują zróżnicowane siedliska botaniczne z dominacją lasów. Największą jej powierzchnię stanowi kompleks leśno – szuwarowo - łąkowy wykształcony głównie na podłożu torfowym.

Pozostałą roślinność obszaru stanowią: głównie szpalery przydrożne – cenne elementy ochrony przed uciążliwościami komunikacyjnymi (wskazane jest ich wzbogacanie i uzupełnianie), w których przeważają jesiony, topole, pojedyncze, odosobnione egzemplarze drzew, pasy zieleni wśród pól i wzdłuż ścieżek między polami, zieleń urządzona skupiona wokół obiektów usługowych (głównie szkół, kościołów, cmentarzy), ogrody przydomowe z uprawami ogrodniczymi, sadami i niewielką ilością ozdobnej roślinności wysokiej. Dominują gatunki rodzime, wśród których można wymienić: jesiony, klony, lipy, robinie, topole, olchy, brzozy, wierzby.

Generalny, morfologiczny podział gminy i uwarunkowania przyrodnicze odzwierciedlają intensywność pokrycia terenu szatą roślinną, zwłaszcza zielenią wysoką, jak również jej charakter. W obszarze gminy szata roślinna jest zróżnicowana pod względem jakości, intensywności i rangi.

Największymi skupiskami zieleni wysokiej w gminie są lasy. Lasy są najważniejszą grupą zbiorowisk pod względem walorów krajobrazowych, ekologicznych i przydatności gospodarczej. Kompleksy leśne, głównie na siedliskach borowych z dominującą sosną

koncentrują się w południowej, zachodniej oraz północnej części gminy. Największy kompleks w administracji lasów państwowych pod zarządem Nadleśnictwa Wieluń znajduje się na południowym-zachodzie gminy.

W ramach lasów państwowych występują lasy ochronne. Lasy wodochronne i glebochronne pozostałe to lasy gospodarcze.

Główne siedliska leśne to siedlisko Boru świeżego z drzewostanem sosnowym z pojedynczą brzozą i świerkiem, siedlisko Boru mieszanego świeżego z drzewostanem sosnowym, jodłowym modrzewiowym i dębowym, siedlisko Boru wilgotnego (Bw) z drzewostanem świerkowym i brzozowym oraz siedlisko Boru mieszanego-wilgotnego z drzewostanem sosnowym, dębowym, jodłowym i świerkowym.

Do kompleksów lasów państwowych przylegają na ogół niewielkie kompleksy lasów prywatnych, również głównie na siedliskach boru świeżego z dominującą sosną II – III klasy wieku. Są one wskazane do ochrony przed zmianą użytkowania ze względu na walory krajobrazowe i korzystny wpływ na warunki klimatu lokalnego.

Wiele gruntów zostało w ostatnich latach zalesionych. Wiele też nieużytków i gruntów odłogowanych podlega stopniowej naturalnej sukcesji roślinności leśnej, w postaci samosiewów. W tych terenach drzewa rosną przypadkowo i nie podlegają planowemu gospodarowaniu i pielęgnowaniu. Tereny zalesiane i ulegające samosiewom nie są jednakże uwzględniane w ewidencji gruntów, dlatego trudno jest określić przestrzennie i liczbowo ich zasięg i rozmiar.

Gmina Osjaków charakteryzuje się dużymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi oraz wielkoprzestrzennymi obszarami chronionymi ekologicznie i kulturowo jak: fragment Załęczańskiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną, Osjakowski Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy, użytek ekologiczny, którym uznano końcowy odcinek rzeki Wierznicy zgodne z opracowaniami planistycznymi o zasięgu regionalnym. Warunki ochrony i zasady zagospodarowania przestrzennego na w/w obszarach regulują następujące akty prawne:

- Rozporządzenie Wojewody Łódzkiego z dnia 24.11.2005r. w sprawie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego;
- Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31.12.98r. w sprawie określenia obszaru Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego i jego otuliny podtrzymane rozporządzeniem Wojewody Łódzkiego z dnia 29.03.1999r. w sprawie Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego.

Załęczański Park Krajobrazowy obejmuje pagórkowate tereny północno – wschodniej części Wyżyny Wieluńskiej z malowniczą doliną warty i jej zakolem o charakterze przełomu,

zwanym Wielkim Łukiem Warty. Zadaniem ZPK jest ochrona krajobrazu jurajskiego, w tym bogactwa form krasowych takich jak wapienne skałki ostańcowi, jaskinie, ponory i leje krasowe oraz wywierzyska a także ochrona miejscowej fauny i flory. Zachowały się tu również ślady zlodowacenia pochodzące z plejstocenu – wzgórza morenowe i równiny sandrowe. ZPK pokryty jest mozaika różnorodnych zbiorowisk leśnych – występują tu zarówno suche bory sosnowe, jak i bory bagienne, dąbrowy i olsy, nad rzekami łągi jesionowo – olszowe a na skałach wapiennych – murawy kserotermiczne. Na obszarze Parku stwierdzono występowanie około 1200 gatunków roślin naczyniowych, mchów i porostów. Tak liczny skład gatunkowy związany jest ze znacznym zróżnicowaniem siedlisk, które park zawdzięcza wapiennemu jurajskiemu podłożu, ubogim przestrzeniom pokrytym kwaśnymi, plejstocenijskimi piaskami. Spotykamy tu gatunki należące do wielu grup siedliskowych, jednak najliczniej reprezentowane są rośliny związane z siedliskami zmienionymi wskutek działalności człowieka, takimi jak uprawa roli czy osadnictwo wiejskie. Duży udział we florze parku mają gatunki charakterystyczne dla lasów liściastych oraz rośliny siedlisk łąkowych i mokradeł, związanych z doliną warty. Najbardziej charakterystyczne i wyróżniające ten obszar w krajobrazie Polski Środkowej, są jednak rośliny muraw napiaskowych i kserotermicznych. Na murawy kserotermiczne składają się liczne gatunki roślin sucho i ciepłolubnych porastających zalesione szczyty jurajskich ostańców wapiennych. Wiele wapieniolubnych roślin osiąga tu swe północne granice zasięgu. Najcenniejszym stanowiskiem występowania roślin jest rezerwat „Węże”. (położony jest poza gminą Osjaków).

Murawy napiaskowe rozwinęły się na bezleśnych, nieurodzajnych i piaszczystych przestrzeniach zajmujących znaczne powierzchnie Parku. Związane są z niezwykle ubogim podłożem piasków i żwirów plejstocenijskich. Tworzą je łąny macierzanki, rozchodnika, szczytliwy siwej, kocanki piaskowej oraz innych roślin. Murawy te poprzeplatane są zaroślami jałowca, żarnowca i wrzosu. Innym bardzo cennym zespołem – związanym ze środowiskiem wodnym – jest zespół grzybieni północnych z malowniczymi białymi kwiatami i dużymi pływającymi liśćmi. Murawy i zarośla kserotermiczne są również wspaniałym siedliskiem dla licznych owadów. Spotykamy tu wielkie ilości tych zwierząt o ogromnej różnorodności gatunkowej, w tym: motyle, pajęczaki, świerszcze, chrząszcze i szarańczaki. Najlepiej poznana grupa zwierząt bezkręgowych są ślimaki. Rozpoznano tu około 100 gatunków. Naturalna dolina rzeki Warty stanowi siedlisko także dla wielu gatunków ptaków znajdujących tu dogodnie i bezpieczne miejsca do lęgów i żerowania. Z osobliwości można wymienić trzasy nurogęsi gniazdujące w ilości kilku par w dziuplach przybrzeżnych drzew.

Odnotowano tu stanowiska lęgowe gągoła – kaczki o podobnych upodobaniach gniazdowych. Prawdziwą rzadkością jest para łabędzi krzykliwych, gniazdująca na ukrytych w lasach stawach rybnych. O lęgowej atrakcyjności doliny stanowią także starodrzewy, zadrzewia i zarośla lęgowe porastające liczne wyspy i brzegi rzeki. Bogactwo siedlisk przyciąga wiele gatunków ptaków – łącznie w Parku odnotowano ich około 130 gatunków. Spośród występujących 19 gatunków gadów i płazów, warto odnotować salamandrę plamistą i gniewosza plamistego. Zasiedlenie Parku przez ssaki, z wyjątkiem nietoperzy, nie wyróżnia się niczym szczególnym. Gatunki ciekawsze to chomik europejski oraz bóbr i wydra.

Osjakowski Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy został powołany do życia w 1998 r. Ma łączną powierzchnię 2.492 hektarów. Obejmuje fragmenty doliny środkowej Warty na odcinku pomiędzy Parkami Krajobrazowymi: Załęczańskim i Międzyrzeczka Warty i Widawki. Teren ten jest ostoją ptaków wodno - błotnych. Stwierdzono tu występowanie 230 gatunków ptaków, w tym lęgowiska 145 gatunków. Równie zróżnicowana jest tutejsza szata roślinna - stwierdzono tu ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych (z czego około 100 gatunków zagrożonych) tworzących około 230 zbiorowisk roślinnych.

Na terenie gminy ochroną prawną objęte są również pojedyncze obiekty chronione - pomniki przyrody oraz użytki ekologiczne:

- *Pomniki przyrody*
 - działka nr 3 Felinów – dąb szypułkowy, data utworzenia 17.02.1992r.
 - działka nr 213 Osjaków – Cmentarz parafialny – dwa dęby szypułkowe, data utworzenia 13.03.1990r.
 - działka nr 239 Osjaków – dąb szypułkowy, data utworzenia 01.02.1994r.
 - działka nr 215 Osjaków – wyspa na rzece warcie – pięć sztuk brzozy brodawkowatej, data utworzenia 19.03.1993r.
- *Użytek ekologiczny*
 - naturalny odcinek rzeki Wierznicy (0+00 do 5+700km) –położony na gminie Osjaków oraz Konopnica.

Wnioski monitoringu stanu środowiska (2006-2007 rok):

- W gminie nie jest prowadzony monitoring stanu zanieczyszczenia powietrza. Ocena jakości powietrza przeprowadza wojewoda w strefach, którymi są obszary powiatów. Gmina Osjaków znajduje się w strefie sieradzko - wieluńskiej o przekroczonym poziomie dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10.;

- Stan wód rzeki Wierznica w kontrolowanym punkcie pomiarowym Kuźnica Strobińska w 2007 roku był niezadowolającej jakości – klasa IV. Taki stan utrzymuje się już od kilku lat;
- wody podziemne zakwalifikowano do III klasy jakości (PKP w Osjakowie);
- nie prowadzono badań stanu klimatu akustycznego oraz promieniowania pól elektromagnetycznych;
- gleby na terenie gminy są zagrożone zakwaszeniem i erozją.

Wpływ na środowisko przyrodnicze i ludzi skutków braku realizacji założeń Programu:

Brak realizacji zadań Programu przyczyniać się będzie do utrwalania oraz występowania negatywnych tendencji w zakresie korzystania ze środowiska, zwłaszcza w zakresie:

- zanieczyszczenia zasobów wodnych w związku ze wzrostem wytwarzania ścieków i ich niewłaściwym odprowadzaniem,
- postępująca degradacja gleb w związku ze wzrostem wytwarzania ścieków i ich niewłaściwym odprowadzaniem, brak działań w kierunku rekultywacji gminnego składowiska,
- degradacja walorów krajobrazowych w związku z brakiem złym stanem technicznym dróg brakiem zapewnienia ochrony,
- zanieczyszczenia powietrza – brak działań w strefie sieradzko - wieluńskiej w celu zmieszenia zanieczyszczenia i zużycia energii,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców w wyniku braku rozbudowy infrastruktury technicznej,
- zagrożenie powodziowe w przypadku braku wprowadzania działań prewencyjnych,
- niewykorzystywanie energii odnawialnej, brak podejmowania działań w kierunku wspierania rozwoju wykorzystania alternatywnych źródeł energii.

Generalnie brak realizacji założeń Programu jest sprzeczne z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa oraz Programu Ochrony Środowiska województwa łódzkiego.

5. Diagnoza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zadania potencjalnie znacząco wpływające na środowisko zlokalizowane są w różnych punktach gminy, stąd diagnoza stanu środowiska obszarów przez nie objętych, również zawiera się we: wnioskach monitoringu stanu środowiska, w którego zakresie badano: powietrze, opady atmosferyczne, wody powierzchniowe i podziemne :

- W gminie nie jest prowadzony monitoring stanu zanieczyszczenia powietrza. Ocenę jakości powietrza przeprowadza wojewoda w strefach, którymi są obszary powiatów. Gmina Osjaków znajduje się w strefie sieradzko - wieluńskiej o przekroczonym poziomie dopuszczalnego stężenia pyłu zawieszonego PM10.;
- Stan wód rzeki Wierznica w kontrolowanym punkcie pomiarowym Kuźnica Strobińska w 2007 roku był niezadowalającej jakości – klasa IV. Taki stan utrzymuje się już od kilku lat;
- wody podziemne zakwalifikowano do III klasy jakości (PKP w Osjakowie);
- nie prowadzono badań stanu klimatu akustycznego oraz promieniowania pól elektromagnetycznych;
- gleby na terenie gminy są zagrożone zakwaszeniem i erozją.

Opis przyrodniczy zawarto w rozdziale 4.

Natomiast ewentualne znaczące negatywne oddziaływania na środowisko związane są z rozbudową i budową: dróg, kanalizacji, sieci wodociągowej.

Prace te obejmowałyby rejon terenów zabudowanych. Dominująca jest roślinność antropogeniczna. Przede wszystkim uprawy zbóż, ziemniaki, pospolite uprawy ogródków przydomowych, drzewa owocowe.

Elementem szaty roślinnej jest również obecność roślin synantropijnych (zbiorowiska roślinne i gatunki roślin towarzyszące człowiekowi – nie uprawiane, często niechciane i zwalczane, spontanicznie wchodzą do upraw – chwasty, zarastają pobocza dróg, podwórza – rośliny ruderalne, wśród nich wyróżnia się apofizy – rodzimego pochodzenia i an tropofity – obcego pochodzenia) takich jak np.: pokrzywa zwyczajna, komosa biała, tasznik pospolity, bielun dziedzierzawa, podbiał pospolity.

6. Identyfikacja problemów ochrony środowiska istniejących z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Zagrożenia dla środowiska jakie mogą wystąpić mogą mieć swoje źródła przede wszystkim w działalności człowieka: transport, energetyka, rolnictwo, gospodarka komunalna. Obszar nie należy również do terenów zagrożonych w wyniku działalności przemysłowej.

Najważniejsze problemy ochrony środowiska zidentyfikowane na terenie gminy:

- Udział gleb zdegradowanych w wyniku nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w makroskładniki jest ściśle związany z emisją zanieczyszczeń pochodzenia komunikacyjnego, stosowaniem nawozów mineralnych, jak również emisją zanieczyszczeń przemysłowych. Potencjalne zagrożenie stanowią odpady produkowane

przez przemysł oraz przez mieszkańców gminy. Odpady muszą być składowane lub unieszkodliwiane w sposób zorganizowany, jednak nadal problem stanowią pojawiające się dzikie składowiska śmieci, które mogą wpływać między innymi na zmianę odczynu gleb. Odpady komunalne składowane w nieplanowany sposób mogą również przyczynić się do wzrostu zawartości metali ciężkich.

Natomiast główną przyczyną erozji gleb jest zniszczenie trwałej szaty roślinnej (lasów, łąk, pastwisk) tworzącej zwartą ochronę powierzchni ziemi.

- Jakość wód powierzchniowych, a co za tym idzie ograniczenie możliwości ich wykorzystania, pogarszająca się jakość wód podziemnych.

Zanieczyszczenia wód powierzchniowych wynikają głównie z niewystarczającej sieci kanalizacji sanitarnej, szczególnie jej braku na obszarach peryferyjnych miasta i obszarach wiejskich. Ścieki bytowo – gospodarcze na tych terenach kierowane są do szamb i dołów chłonnych. Dodatkowo może to powodować ich infiltrację do wód podziemnych. Źródło zanieczyszczenia stanowią również: odprowadzanie przez gospodarstwa domowe nieoczyszczonych ścieków wprost do cieków i rowów, powierzchniowe spływy zanieczyszczeń z otaczających je terenów, wody opadowe, roztopowe, eutrofizacja. Zagrożenia stanowią również: dzikie składowiska odpadów, stosowanie nawozów mineralnych i chemicznych środków ochrony roślin, nawadnianie pól ściekami.

Ponadto zanieczyszczenia wód powodowane są przez emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych przenikających z opadami atmosferycznymi, wykonywanie robót budowlanych, spływy powierzchniowe z dróg.

W planowaniu ochrony przeciwpowodziowej oraz w działaniach operacyjnych na szczeblu lokalnym niezbędne jest utrzymanie drożnych systemów melioracji.

- Stan czystości powietrza atmosferycznego w gminie jest zadowalający. Należy dążyć do utrzymywania tego stanu.

Ewentualne zagrożenia związane mogą być zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego, w związku ze wzrostem natężenia ruchu i jednocześnie brakiem jego płynności.

Poza tym istotne jest utrzymanie w dobrym stanie infrastruktury drogowej, urządzeń spalających paliwa konwencjonalne, świadomość mieszkańców (brak świadomości zagrożenia wynikającego z wykorzystywania odpadów komunalnych jako materiału opałowego).

- Udział odnawialnych źródeł energii w bilansie zasobów energetycznych, prócz podstawowego celu – poprawy stanu środowiska, ma przyczynić się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego kraju. Zakłada się, że największym odbiorcą energii ze źródeł odnawialnych może być rolnictwo, mieszkalnictwo i komunikacja. Polityka energetyczna Polski do 2025 roku wskazała docelowe udziały energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, i tak do roku 2010 – 7,5% oraz 2020 – 14% w bilansie energii pierwotnej stanowić ma energia odnawialna.

W gminie wykorzystywana jest energia słoneczna i geotermalna.

- Podstawowym problemem jest antropopresja. Powoduje zmniejszenie bioróżnorodności, wymieranie gatunków, a co za tym idzie ubożenie ekosystemów i degradację krajobrazu. Generalnie największe szkody w środowisku przyrodniczym powodowane przez człowieka; powodują przede wszystkim zmniejszanie się liczby składowisk wielu gatunków roślin oraz przekształcanie siedlisk.

Eliminacja cennych składników szaty roślinnej może nastąpić również w wyniku procesów spontanicznej sukcesji jak zarastanie krzewami, czy przekształcenia płatów boru świeżego w bór mieszany.

- Uciążliwości hałasowe spowodowane są głównie przez emisje hałasu komunikacyjnego. Związane jest to ze wzrostem natężenia ruchu drogowego. Wzmożony ruch związany jest dodatkowo z przejazdami tranzytowymi. Jednocześnie wzrost liczby pojazdów uczestniczących w ruchu wiąże się z problemami w płynności przejazdów. Na uciążliwości spowodowane hałasem komunikacyjnym wpływa również zły stan techniczny dróg stan infrastruktury kolejowej (torowiska), rodzaj i stan taboru kolejowego.

7. Identyfikacja celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym lub krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu

Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 - 2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016

W celu ochrony zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego wskazano następujące kierunki na lata 2009-2012:

- konieczne dokończenie inwentaryzacji i waloryzacji różnorodności biologicznej Polski
- ścisła współpraca w zakresie ochrony przyrody z organizacjami pozarządowymi oraz prowadzenie szerokich akcji edukacyjnych wśród społeczeństwa

- realizacja przez Lasy Państwowe „Krajowego programu zwiększenia lesistości”, przy czym jest konieczna aktualizacja tego programu, przewidziana w roku 2009
- wyodrębnienie w ramach gospodarowania wodami dwóch sektorów, tj. sektora zarządzania zasobami wodnymi (funkcja organu właściwego w sprawach gospodarowania wodami, zarządzającego zasobami wodnymi i wykonującego kontrole) oraz sektora administrowania majątkiem Skarbu Państwa (utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz planowanie i realizacja inwestycji w gospodarce wodnej),
- stopniowe wprowadzanie odpłatności przez użytkowników wód za korzystanie przez nich z zasobów wodnych, z uwzględnieniem oddziaływania na środowisko,
- pełne dostosowanie polskiego prawa do prawa UE,
- opracowanie i wdrożenie systemu informatycznego gospodarowania wodami spójnego z systemem informatycznym resortu „Środowisko”,
- przygotowanie oceny ryzyka powodziowego, która wskazywała będzie obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, dla których należało będzie do 2013 r. opracować mapy zagrożenia i mapy ryzyka powodziowego,
- wyznaczenie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały jeszcze wyznaczone,
- realizację zadań wynikających z ustawy - Prawo wodne przez państwową służbę hydrologiczno-meteorologiczną i państwową służbę hydrogeologiczną,
- rozwój tzw. małej retencji wody przy wsparciu finansowym z programów UE,
- realizacja projektów z środków Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (priorytet III), mających na celu zapewnienie odpowiedniej ilości zasobów wodnych na potrzeby ludności i gospodarki kraju oraz ochrony przed powodzią,
- modernizacja systemów melioracyjnych przez zaopatrzenie ich w urządzenia piętrzące wodę, umożliwiające sterowanie odpływem,
- dokończenie systemu monitorowania terenów osuwiskowych,
- rozpoczęcie realizacji ochrony głównych zbiorników wód podziemnych,
- propagowanie zachowań sprzyjających oszczędzaniu wody przez działania edukacyjno-promocyjne (akcje, kampanie skierowane do wszystkich grup społecznych),
- opracowanie krajowej strategii ochrony gleb, w tym walki z ich zakwaszeniem,
- promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego,
- waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej żywności,
- rozwój monitoringu gleb,

- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inicjatyw dotyczących rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych,
- zakończenie opracowania systemu osłony przeciwosuwiskowej przez Państwowy Instytut Geologiczny,
- ułatwienia dla przedsiębiorstw prowadzących prace poszukiwawczorozpoznawcze przez uchwalenie nowego prawa geologicznego i górniczego,
- ułatwienia w dostępie do map i danych geologicznych,
- uzupełnienia mapy geośrodowiskowej Polski w skali 1:50 000 o nowe warstwy tematyczne,
- uzupełnienie baz danych geologiczno-inżynierskich dla aglomeracji miejskich,
- tworzenie stanowisk dokumentacyjnych i geoparków w celu prawnej ochrony dziedzictwa geologicznego Polski oraz inwentaryzacja stanowisk geologicznych i utworzenie ich centralnego rejestru,
- zakończenie prac nad systemem osłony przeciwosuwiskowej SOPO i utworzenie centralnego rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi,
- określenie obszarów zagrożonych naturalnymi mikrowstrząsami sejsmicznymi,
- prowadzenie polityki koncesyjnej mającej na celu zwiększenie udokumentowania złóż surowców energetycznych z jednoczesnym promowaniem nowych technologii pozyskiwania energii ze złóż, zwłaszcza węgla, w celu minimalizowania negatywnego wpływu na środowisko dotychczasowego sposobu eksploatacji,
- promowanie wykorzystania metanu z pokładów węgla,
- zbierania i udostępniania informacji na temat zagrożeń dla zdrowia społeczeństwa (zarówno nagłych, jak i długotrwałych),
- opracowania zasad analizy ryzyka zdrowotnego dla procedur związanych z dopuszczaniem inwestycji do realizacji,
- poprawy funkcjonowania państwowego monitoringu środowiska i monitoringu sanitarnego przez poprawę technicznego wyposażenia służb kontrolnych w nowoczesny sprzęt oraz sieci alarmowe,
- wspólnych działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Inspekcji Środowiska w celu poprawy jakości wody pitnej,
- wspólnego prowadzenia akcji edukacyjno-szkoleniowych dla służb zakładów przemysłowych i pracowników administracji publicznej w zakresie zapobiegania awariom oraz skażeniom środowiska,

- doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego oraz sporządzanie wojewódzkich i powiatowych planów zarządzania ryzykiem wystąpienia awarii
- dalsza redukcja emisji SO₂, NO_x i pyłu drobnego z procesów wytwarzania energii; zadanie to jest szczególnie trudne dlatego, że struktura przemysłu energetycznego Polski jest głównie oparta na spalaniu węgla i nie można jej zmienić w ciągu kilku lat,
- możliwie szybkie uchwalenie nowej polityki energetycznej Polski do 2030 r., w której zawarte będą mechanizmy stymulujące zarówno oszczędność energii, jak i promujące rozwój odnawialnych źródeł energii,
- modernizacja systemu energetycznego, która musi być podjęta jak najszybciej nie tylko ze względu na ochronę środowiska, ale przede wszystkim ze względu na zapewnienie dostaw energii elektrycznej; decyzje o modernizacji bloków energetycznych i całych elektrowni powinny zapadać przed rokiem 2010 ze względu na długi okres realizacji inwestycji w tym sektorze; może tak się stać jedynie przez szybką prywatyzację sektora energetycznego i związanym z nią znacznym dopływem kapitału inwestycyjnego,
- w latach 2009-2012 także podjęcie działań związanych z gazyfikacją węgla (w tym także z gazyfikacją podziemną) oraz z techniką podziemnego składowania dwutlenku węgla; dopiero dzięki uruchomieniu pełnego pakietu ww. działań można liczyć na wypełnienie przez Polskę zobowiązań wynikających z opisanych wyżej dyrektyw,
- konieczne opracowanie i wdrożenie przez właściwych marszałków województw programów naprawczych w 161 strefach miejskich, w których notuje się przekroczenia standardów dla pyłu drobnego PM₁₀ i PM_{2,5},
- zawartych w Dyrektywie CAFE,
- budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów dla wszystkich aglomeracji powyżej 15 000 RLM oraz rozbudowa dla nich sieci kanalizacyjnych wspierana dotacjami z Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko” (priorytet I),
- uruchomienie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy w Polsce oraz w programie wodno środowiskowym kraju,
- opracowanie programów działań specjalnych mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia powodowanego przez substancje niebezpieczne i priorytetowe pochodzące przede wszystkim ze źródeł przemysłowych,
- realizacja programów działań na obszarach szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego,

- wyposażenie zakładów sektora rolno-spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków,
- wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe,
- ustanowienie obszarów ochronnych dla głównych zbiorników wód podziemnych oraz stref ochrony ujęć wód podziemnych,
- rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- ścisła współpraca z państwami leżącymi nad Morzem Bałtyckim w realizacji programu ochrony wód tego morza w ramach Konwencji Helsińskiej,
- wdrożenie do praktyki najbardziej skutecznych i ekonomicznie opłacalnych metod odzysku osadów ściekowych z dużych oczyszczalni ścieków
- sporządzenie map akustycznych dla miast powyżej 100 tys. mieszkańców oraz dla dróg krajowych i lotnisk, a także wynikających z nich programów ochrony przed hałasem
- likwidacja źródeł hałasu przez tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, wymianę taboru tramwajowego na mniej hałaśliwy, a także budowę ekranów akustycznych
- wykorzystywanie planowania przestrzennego dla rozdzielenia potencjalnych źródeł hałasu od terenów mieszkaniowych
- rozwój systemu monitoringu hałasu
- zorganizowanie laboratorium referencyjnego do pomiaru pól w ramach Inspekcji Ochrony Środowiska i szkolenie specjalistów w zakresie ich pomiaru, a także opracowanie w Ministerstwie Środowiska procedur zapewniających bezpieczną lokalizację źródeł pól elektromagnetycznych
- zobowiązanie operatorów telefonii komórkowej do zgłoszenia organowi ochrony środowiska instalacji stanowiących źródła promieniowania

Program Ochrony Środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2008-2011

Sformułowano następujące działania ekologiczne:

- racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi i zapewnienie dobrej jakości wody pitnej,
- ochrona przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych,
- ochrona przed powodzią i skutkami suszy,
- ochrona gleb użytkowanych rolniczo przed degradacją,
- rekultywacja terenów zdegradowanych,
- ochrona różnorodności biologicznej,
- ochrona i zwiększenie zasobów leśnych,

- objęcie ochroną prawną obszarów i obiektów o największych walorach przyrodniczych,
- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów oraz stworzenie zintegrowanego systemu odzysku i unieszkodliwiania,
- eliminowanie uciążliwości związanych z niewłaściwym postępowaniem z odpadami,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł punktowych, liniowych i powierzchniowych, wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego w przemyśle i gospodarce komunalnej,
- ograniczenie hałasu pochodzenie komunikacyjnego,
- ograniczenie skutków awarii przemysłowych i chemicznych,
- zapobieganie i ograniczanie skutków awarii związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych szlakami drogowymi i kolejowymi,
- zachowanie stref bezpieczeństwa przy lokalizacji obiektów emitujących promieniowanie elektromagnetyczne,
- zmniejszenie materiałochłonności produkcji,
- racjonalna eksploatacja kopalni,
- edukacja ekologiczna,
- upowszechnianie informacji o środowisku.

Zawarte w powyższych dokumentach cele zgodne są z zapisami przyjętych dyrektyw i dokumentów Unii Europejskiej.

Głównym celem opracowanej koncepcji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków jest spełnienie wymogów prawnych wynikających z zapisów aktów prawnych prawa polskiego, prawa lokalnego oraz planów wyższego szczebla.

8. Identyfikacja przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko

Przede wszystkim istotnym jest, że szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie **na etapie wydawania decyzji środowiskowej**. Zasadniczym jest przedstawienie pozytywnych, jak i negatywnych skutków realizacji niniejszego dokumentu (bądź też braku tych skutków):

Działanie	Zadanie	Oddziaływanie na poszczególne komponenty							
		Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Gleby	Warunki akustyczne	Przyrodę i obszary chronione	Krajobraz	Zabytki	Mieszkańcy
<i>Kontynuacja modernizacji sieci wodociągowej</i>	Bieżące remonty i modernizacja istniejących wodociągów	0	+	0	0	0	0	0	+
<i>Zmniejszenie strat energii, zwłaszcza w systemach przesyłowych, poprawa parametrów energetycznych budynków oraz podnoszenie sprawności wytwarzania energii</i>	Stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie	+	0	0	0	0	0	0	+
	Modernizacja oświetlenia ulicznego	+	0	0	0	0	0	0	+
<i>Wykorzystanie źródeł energii odnawialnej</i>	Określenie potencjału technicznego i ekonomicznego energii odnawialnej	+	+	+	0	+	0	0	+
	Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i transportu energii wytwarzanej z alternatywnych źródeł	+	+	+	0	+	0	0	+
	Zastępowanie węgla bardziej ekologicznymi nośnikami energii	+	+	+	0	+	0	0	+
<i>Uporządkowanie gospodarki ściekowej</i>	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Osjaków, Felinów, Zofia	0	+	+	0	+	0	0	+
	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Osjakowie	0	+	+	0	+	0	0	+
	Bieżące remonty istniejącej sieci kanalizacyjnej	0	+	+	0	+	0	0	+
<i>Poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych</i>	Bieżąca modernizacja stacji uzdatniania wody	0	+	0	0	0	0	0	+
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Osjakowie	0	+	0	0	0	0	0	+
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Chorzynie	0	+	0	0	0	0	0	+
<i>Ochrona przed wylewem wód</i>	Budowa zbiornika retencyjnego	0	+/-	0	0	+/-	+	0	+
	Bieżące remonty systemu melioracyjnego	0	+	+	0	0	0	0	+
<i>Bieżąca modernizacja dróg</i>	Przebudowa drogi w Felinowie	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi w m. Drobnice	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi Skaleniec – Walków	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi Dąbrowa – Kolonia Nowiny	+	0	0	0/-	0	+	0	+

	Zadanie	Oddziaływanie na poszczególne komponenty							
		Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Gleby	Warunki akustyczne	Przyrodę i obszary chronione	Krajobraz	Zabytki	Mieszkańcy
	Przebudowa drogi Chorzyna – Krzętle	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi Kuźnica Ługowska – Kuszyna	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi w m. Chorzyna	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi w m. Osjaków	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi Czernice – Mrowiny – droga krajowa nr 8	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Przebudowa drogi Dębina – Skaleniec – Walków	+	0	0	0/-	0	+	0	+
	Bieżące remonty dróg	+	0	0	0/-	0	+	0	+
<i>Wsparcie budowy infrastruktury rowerowej</i>	Budowa ścieżek rowerowych	+	0	0	+	0	0	0	+
<i>Zwiększenie wykorzystania gazu ziemnego w przemyśle i gospodarce komunalnej</i>	Rozbudowa sieci gazowej	+	+	+	0	+	0	0	+
<i>Monitoring hałasu</i>	Wprowadzenie do miejskich planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem z wyznaczeniem obszarów ograniczonego użytkowania wokół głównych dróg i linii kolejowych tam gdzie przeznaczony jest ekwiwalentny poziom hałasu w porze nocnej 5dB	0	0	0	+	0	0	0	+
<i>Zapobieganie dewastacji i degradacji gleby</i>	Właściwa polityka zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo	+	+	+	0	+	+	0	+
	Wspieranie i promowanie rolnictwa ekologicznego	+	+	+	0	+	0	0	+
	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	+	+	+	0	+	0	0	+
<i>Rekultywacja terenów zdegradowanych</i>	Rekultywacja „dzikich wysypisk”	+	+	+	0	+	+	0	+
	Likwidacja mogilnika w m. Chorzyna	0	+	+	0	+	+	0	+
<i>Ochrona zieleni miejskiej</i>	Prace pielęgnacyjne	0	0	0	0	+	+	0	+
	Zachowanie tradycyjnych zadrzewień śródpolnych wraz z występującą florą na terenach wykorzystywanych rolniczo	0	0	+	0	+	+	0	+
	Dosadzanie drzew i krzewów	0	0	+	0	+	+	0	+

	Zadanie	Oddziaływanie na poszczególne komponenty							
		Powietrze atmosferyczne	Wody powierzchniowe i podziemne	Gleby	Warunki akustyczne	Przyrodę i obszary chronione	Krajobraz	Zabytki	Mieszkańcy
	Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych	0	0	+	0	+	+	0	+
	Lokalizacja zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego	0	0	+	0	+	+	0	+
<i>Ochrona zasobów leśnych</i>	Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo	+	+	+	0	+	+	0	+
	Tworzenie spójnych kompleksów leśnych	+	+	+	0	+	+	0	+
	Zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków	0	+	+	0	+	+	0	0
	Zapewnienie lasom właściwego znaczenia w planowaniu przestrzennym, w tym kształtowaniu granicy rolno – leśnej i ochronie krajobrazu	+	+	+	0	+	+	0	+
	Stały monitoring obszarów leśnych w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki)	+	+	+	0	+	+	0	+
<i>Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego</i>	Rozwój sieci szlaków turystycznych i przyrodniczych ścieżek dydaktycznych	0	0	0	0	+	0	0	+
	Promowanie zachowań zgodnych z zasadami ochrony przyrody i krajobrazu	+	+	+	0	+	+	0	+
<i>Edukacja ekologiczna w szkolnictwie</i>	Organizowanie i współorganizowanie konkursów	+	+	+	+	+	+	+	+
	Współorganizowanie festynów	+	+	+	-	+	+	+	+
	Coroczna akcja sprzątnięcia świata i wywozu odpadów komunalnych	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Edukacja ekologiczna dorosłych</i>	Wydawanie materiałów informacyjnych z zakresu stanu i ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+
	Szkolenia rolników	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska z powodu awarii przemysłowych i materiałów niebezpiecznych</i>	Przeprowadzanie szkoleń i ćwiczeń w celu doskonalenia systemu ratowniczo – gaśniczego	+	+	+	+	+	+	+	+
<i>Prowadzenie badań pól elektromagnetycznych</i>	Wprowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych	0	0	0	0	0	0	0	+
	Lokalizacja nowych urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne na terenach niskokonfliktowych	0	0	0	0	0	+	0	+

8.1. Pozytywne:

- zmniejszenie zużycia zasobów naturalnych, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii:

oprócz działań samych mieszkańców mających na celu oszczędzanie wody (korzystanie z urządzeń i sprzętów wodoszczędnych, racjonalne gospodarowanie wodą) należy zapewnić jak największe zminimalizowanie utraty wody w systemach przesyłowych, w tym celu należy prowadzić kontrolę i modernizację sieci wodociągowej, ponadto poprawa stanu technicznego nie tylko uszczelni sieć, jednocześnie wpłynie na poprawę jej jakości;

zmniejszenie zużycia wszelkich surowców i nośników energii jest najbardziej racjonalnym podejściem dla zmniejszenia presji na środowisko;

szczególnie istotny wpływ na poprawę stanu komponentów środowiska wiąże się z zastępowaniem węgla ekologicznymi nośnikami energii;

stosowanie materiałów energooszczędnych wpływa na racjonalne wykorzystanie energii a tym samym na ochronę powietrza;

- oczekuje się zachowania czystych zasobów wód podziemnych, poprawę jakości wód powierzchniowych oraz zwiększenia atrakcyjności turystycznej wód powierzchniowych, rozwój i modernizacja systemów retencyjnych będzie zapobiegać wylewom rzek oraz wpływać na poprawę bilansu wodnego:

poprzez zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych;

pozytywnie na poprawę bilansu wodnego oddziałują powierzchnie lasów;

- poprawa jakości powietrza:

szczególnie istotny wpływ na poprawę stanu komponentów środowiska wiąże się z zastępowaniem węgla ekologicznymi nośnikami energii;

stosowanie materiałów energooszczędnych wpływa na racjonalne wykorzystanie energii a tym samym na ochronę powietrza;

poprawa stanu dróg gruntowych gminy (budowa dróg utwardzonych) – poprawa stanu technicznego dróg wpłynie pozytywnie na stan powietrza – spowoduje obniżenie pylenia jakie powodują pojazdy na drogach gruntowych, spowoduje zmniejszenie emisji spalin i spowoduje zmniejszenie zużycia paliwa;

pozytywny wpływ na powietrze będzie się wiązał również z realizacją zadań mających na celu tworzenie kompleksów leśnych;

- zlikwidowanie zagrożenia wynikającego z niewłaściwego składowania odpadów oraz ograniczyć zużycie surowców naturalnych:

ograniczenie powstawania „dzikich wysypisk” odpadów, a w szczególności pozbywania się w ten sposób przez mieszkańców odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych, spowoduje ograniczenie dewastacji i degradacji gleb, zanieczyszczeń do wód, ograniczenie dewastacji siedlisk;

- zachowanie potencjału gleb, przywrócenia walorów przyrodniczych terenów zdewastowanych i zdegradowanych, a więc i ograniczenia zanieczyszczenia gleby, zmniejszenie zagrożenia erozją:

zmniejszenie ilości odprowadzanych do środowiska ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych oraz ograniczenie spływu zanieczyszczeń obszarowych zapobiegać będzie degradacji również gleb;

racjonalna gospodarka pozwoli zachować właściwy chemizm gleb i zapobiegać jej degradacji;

wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień wpłynie korzystnie na gleby i zachowanie różnorodności biologicznej, ponieważ stanowią one ostoje i ułatwiają migrację wielu organizmów, które w nieróżnorodnym krajobrazie rolniczym nie mogły by bytować;

powierzchnie lasów pozytywnie oddziałują na poprawę bilansu wodnego, ochronę gleb przed erozją;

- utrzymanie i przywrócenie zasobów i walorów przyrodniczych oraz osiągnięcie jak najlepszych efekty użytkowania w sposób zgodny z zasadami ochrony przyrody, bioróżnorodności i krajobrazu:

wprowadzenie zadrzewień i zakrzewień wpłynie korzystnie na zachowanie różnorodności biologicznej, ponieważ stanowią one ostoje i ułatwiają migrację wielu organizmów, które w nieróżnorodnym krajobrazie rolniczym nie mogły by bytować;

szczególna rolę w ochronie różnorodności biologicznej spełniają lasy, ponieważ pomimo znaczących przekształceń nadal zachowują duży stopień naturalności, cechują się znacznym zróżnicowaniem siedlisk i są ostoją wielu gatunków roślin i zwierząt;

- zwiększenie świadomości ekologicznej (szczególnie w zakresie gospodarki odpadami, gospodarki ściekowej, oszczędności energii) – zwiększenie świadomości ekologicznej jest koniecznym warunkiem realizacji poszczególnych priorytetów;
- uporządkowanie infrastruktury technicznej;
- polepszenie jakości życia mieszkańców.

Ważnym zjawiskiem jest wzajemne oddziaływanie pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska, a co za tym idzie bezpośrednia poprawa jednego wpływa pośrednio na poprawę stanu pozostałych składników środowiska.

8.2. Negatywne:

Zadania, znaczące z punktu widzenia negatywnego oddziaływania na środowisko, związane są z budową lub rozbudową: dróg, kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, zbiorników wodnych.

8.2.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych i pracą sprzętu ciężkiego. Ruch i praca w/w sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Substancjami zanieczyszczającymi będą: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, węglowodory aromatyczne, cząstki smoły i sadzy, metale ciężkie oraz gazy z podgrzanych asfaltów drogowych, zapylenie.

Gazy wydzielające się z mieszanek mineralno – bitumicznych mogą być szkodliwe dla zdrowia tylko przy dużych koncentracjach, ponieważ zawierają między innymi benzen i fenol; w asfaltach drogowych tych składników jest niewiele.

Oddziaływania występujące w fazie przebudowy są okresowe i krótkotrwałe; znikają po zakończeniu prac.

8.2.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych i pracą sprzętu ciężkiego. Ruch i praca w/w sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Oddziaływania występujące w fazie budowy bądź przebudowy są okresowe i krótkotrwałe przemieszczają się wraz z wykonywanymi pracami; znikają po zakończeniu prac

Inwestycje drogowe podczas eksploatacji, ze względu na nie kontrolowane spływy ścieków opadowych i roztopowych z dróg stanowią zagrożenie dla zasobów wodnych. Głównymi zanieczyszczeniami są: zawiesiny ogólne, specyficzne mikrozanieczyszczenia organiczne (węglowodory alifatyczne, aromatyczne i WWA), metale ciężkie, chlorki.

Budowa i modernizacja zbiorników retencyjnych oraz obiektów hydrotechnicznych prócz niewątpliwych korzyści, może negatywnie wpływać na środowisko. Retencjonowanie wód prowadzi do podwyższenia zwierciadła wód gruntowych na terenach przyległych, co może nieść ryzyko powstawania lokalnych zabagnień. Zbiorniki zlokalizowane na ciekach mogą powodować wzrost eutrofizacji wód w rzekach.

8.2.3. Oddziaływanie na gleby

Okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych i pracą sprzętu ciężkiego. Ruch i praca w/w sprzętu będą źródłem zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Oddziaływania te są okresowe i krótkotrwałe; znikają po zakończeniu prac.

Nieodwracalne skutki są natomiast związane są z ewentualnym zajmowaniem gruntów rolniczych.

8.2.4. Oddziaływanie na warunki akustyczne

Okresowe uciążliwości w rejonie miejsca budowy, związane są z ruchem samochodów dostawczych i pracą sprzętu ciężkiego. Ruch i praca w/w sprzętu będą źródłem hałasu i wibracji do środowiska. Oddziaływania występujące w fazie przebudowy są okresowe i krótkotrwałe; znikają po zakończeniu prac.

Istnieje ryzyko zwiększenia poziomu hałasu wzdłuż nowopowstałych dróg komunikacyjnych.

8.2.5. Oddziaływanie na przyrodę i obszary chronione

Planowane przedsięwzięcia występują prowadzone będą przez obszary zabudowane stąd nie powinny powodować niszczenia obszarów cennych przyrodniczo oraz zakłócać migracji gatunków. Nie wpłyną na najbliższe obszary Natura 2000.

8.2.6. Oddziaływanie na krajobraz

Budowy, przebudowy i modernizacje infrastruktury technicznej nie powinna stwarzać wrażenia dysharmonii, ponieważ dotyczy terenów zabudowanych.

8.2.7. Oddziaływanie na zabytki

Szczegółowa analiza oddziaływań poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

8.2.8. Oddziaływanie na mieszkańców

Nie identyfikuje się negatywnego oddziaływania. Podczas prowadzenia prac budowlanych wymagane są oznaczenia oraz zabezpieczana terenu budowy, więc zagrożenie dla mieszkańców będzie wyeliminowane.

Eksploatacja planowanych elementów infrastruktury technicznej wpłynie na poprawę życia mieszkańców.

8.2.9. Odpady

Najistotniejszym problemem etapu prac budowlanych jest wytwarzanie odpadów o charakterze budowlanym należących do następujących podgrup katalogowych grupy 17:

- 17 01 – odpady materiałów i elementów budowlanych, infrastruktury drogowej,
- 17 03 – odpady asfaltów, smół i produktów smołowych,
- 17 04 – odpady i złomy metaliczne oraz stopy metali,
- 17 05 – gleba i ziemia.

9. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Etapy budowy:

Złagodzenie negatywnych oddziaływań etapu budowy odnosić się będzie do odpowiedniego prowadzenie prac budowlanych oraz właściwe wykorzystanie maszyn i urządzeń.

W celu zapobiegania wzrostowi wydzielanych spalin, hałasu, wycieków olejów i smarów należy zadbać, aby sprzęt i środki transportowe były dobrej jakości, prawidłowo utrzymane i wyposażone. Wskazane jest zastosowanie oponczy zakrywających skrzynie ładunkową pojazdów przewożących mieszanki cementowe, które ograniczą emisję szkodliwych gazów i oparów. Maszyny powinny być właściwie eksploatowane, ponieważ obciążone powodują wzrost emisji spalin i hałasu. Istotne jest kontrolować stan techniczny wykorzystywanych urządzeń, by nie dopuścić do sytuacji awaryjnych. Należy zminimalizować (nawet wykluczyć) prawdopodobieństwo przedostania się produktów ropopochodnych.

Szczególnie istotne jest gospodarowanie odpadami powstającymi przy pracach; niedopuszczalne jest pozostawienie jakichkolwiek odpadów (smarów, olejów). Substancje niebezpieczne powinny być składowane w bazach sprzętowo – magazynowych.

Etap eksploatacji:

Planowane obiekty i instalacje muszą spełniać standardy budowlane i emisyjne, być właściwie eksploatowane i konserwowane. Muszą być pod stałym monitoringiem.

Ponadto należy pamiętać, że wszystkie wykorzystywane technologie mają spełniać kryteria BAT.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Charakter omawianego dokumentu oraz zawartych w nich zadań są z założenia „pro-środowiskowe”.

Przedstawione cele, działania oraz zadania niezbędne są do osiągnięcia wyznaczonych priorytetów i celów ekologicznych, realizacji założeń Polityki Ekologicznej Państwa.

Wskazane projekty zostały obecnie uznane za priorytetowe.

Rozwiązania zastosowane w Programie zgodne są z zapisami w dokumentach wyższego rzędu; są w pełni zasadne, z ekologicznego oraz ekonomicznego punktu widzenia, stąd nieuzasadnione jest stosowanie alternatywnych. Jednak z uwagi na lokalne uwarunkowania wskazane byłoby przedstawienie możliwości etapowania inwestycji.

11. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu.

Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska będzie podlegało regularnej ocenie w zakresie:

- określenia stopnia wykonania przedsięwzięć,
- określenia stopnia realizacji przyjętych celów,
- oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizy przyczyn tych rozbieżności.

Wójt będzie oceniał co dwa lata stopień wdrażania Programu. Ocena ta będzie podstawą przygotowania raportu z wykonania Programu, opracowaniem listy przedsięwzięć

przewidywanych do realizacji w kolejnych czterech latach, aktualizacji celów i kierunków działań ekologicznych.

Konieczne będzie regularne zbieranie, analiza i ocena danych stanu środowiska. Poniżej proponuje się listę wskaźników (przewidziana do modyfikacji) monitorujących Program:

- jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych,
- jakość wód podziemnych, udział wód bardzo dobrych i dobrych,
- stopień zwodociągowania miasta,
- stopień skanalizowania miasta,
- ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzane do wód powierzchniowych lub do ziemi,
- stosunek długości sieci kanalizacyjnej do sieci wodociągowej,
- ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca na rok,
- udział odpadów komunalnych składowanych na składowiskach,
- udział odpadów przemysłowych składowanych na składowiskach,
- wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych,
- wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych,
- liczba punktów monitoringu hałasu, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów,
- wskaźnik lesistości,
- procentowy udział powierzchni terenów objętych ochroną prawną,
- nakłady inwestycyjne na ochronę środowiska,
- udział energii odnawialnej w całkowitym zużyciu energii pierwotnej,
- liczba gospodarstw ekologicznych posiadających certyfikat i powierzchnia upraw,
- udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska wg oceny jakościowej,
- ilość i jakość interwencji (wniosków) zgłaszanych przez mieszkańców,
- liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno – informacyjnych.

12. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Analiza przedsięwzięć zapisanych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków wykazała, że ich realizacja nie będzie wiązać się z transgranicznym oddziaływaniem na środowisko ze względu na lokalizację i skalę przedsięwzięć.

13. Streszczenie

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przez właściwy organ administracji odbywa się w oparciu o „Prognozę oddziaływania na środowisko”.

Głównym celem dokumentu jest identyfikacja oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska.

Zawiera informacje zgodne z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227), pismem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi znak PWIS-NS-OZNS-072/152/09 1426 z dnia 28 października 2009r. oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi znak RDOŚ-10-WOOS/6617/1772/09/aj.

Kierunki działań poddano analizie oraz odniesiono do zasobów i stanu środowiska na terenie Gminy Osjaków. Na tej podstawie zidentyfikowano możliwe skutki oddziaływania na środowisko realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków na lata 2009-2012.

Przedstawiono główne cele Programu, wnioski z analizy stanu środowiska i działania zmierzające do ochrony i poprawy stanu środowiska na terenie gminy.

Przedstawiono cele i kierunki działań dokumentów krajowych regulujących działania zmierzające do poprawy stanu środowiska oraz wskaźniki monitoringu realizacji postanowień Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Osjaków.

Rozwiązania zastosowane w Programie zgodne są z zapisami w dokumentach wyższego rzędu; są w pełni zasadne, z ekologicznego oraz ekonomicznego punktu widzenia, stąd nieuzasadnione jest stosowanie alternatywnych. Jednak z uwagi na lokalne uwarunkowania wskazane byłoby przedstawienie możliwości etapowania inwestycji.

Realizacja działań Programu nie będzie powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zadania przewidziane w Planie wpłyną przede wszystkim na:

- zmniejszenie ilości wykorzystania surowców naturalnych,
- poprawę jakości powietrza
- ograniczenie dewastacji i degradacji gleb,
- ograniczenie dewastacji siedlisk,
- ograniczenie zanieczyszczeń do wód,

- polepszenia jakości życia mieszkańców.

Oddziaływania negatywne identyfikuje się głównie z fazą budowy lub rozbudowy: dróg, kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, zbiorników wodnych. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

BIBLIOGRAFIA:

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016
2. Program Ochrony Środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2008-2011
3. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla województwa łódzkiego na lata 2008-2011
4. Raport stanu środowiska w województwie łódzkim w 2007 roku
5. Raport stanu środowiska w województwie łódzkim w 2006 roku